

Indian Music

▪ આ વિષયના બે વિભાગ રહેશે. એક વિભાગ ક્રિયાત્મક અને બીજો વિભાગ શાસ્ત્રનો રહેશે.

▪ બંને વિભાગના ૨૫ + ૨૫ = ૫૦ માર્ક્સ રહેશે.

➤ ક્રિયાત્મક વિભાગ (૨૫ ગુણ)

યુનિટ-૧

❖ નીચે આપેલા અલંકારોનો પૂર્ણ અભ્યાસ

૧. સા,રે,ગ,મ.....	૯. સારેસારેગ,રેગરેગમ.....
૨. સાસા,રેરે,ગગ.....	૧૦. સારેગસારેગમ,રેગમરેગમપ.....
૩. સાસાસા,રેરેરે,ગગગ.....	૧૧. સાગ,રેમ.....
૪ સાસાસાસા,રેરેરેરે.....	૧૨. સામ,રેપ.....
૫. સારે,રેગ.....	૧૩. સાપ,રેધ.....
૬. સારેગ,રેગમ.....	૧૪. સાગરેસા,રેમગરે.....
૭. સારેગમ,રેગમપ.....	
૮. સારેગમપ,રેગમપધ.....	

ઉપર આપેલ અલંકારોમાંથી અન્ય પલટા તેમજ રાગમાં અલંકાર બનાવવાનો અભ્યાસ

યુનિટ-૨

- રાગ ભૂપાલીમાં સરગમ અને છોટાખ્યાલગીતને તાલબધ્ધ રીતે ગાવનો અભ્યાસ.
- રાગ યમનમાં સરગમ અને છોટાખ્યાલગીતને તાલબધ્ધ રીતે ગાવનો અભ્યાસ.

યુનિટ-૩

- નીચે આપેલ તાલોને ઠાહ તથા દુગુનમાં બોલવાનો અભ્યાસ
૧. ત્રિતાલ ૨. દાદરા ૩. કહરવા
- ઉપશાસ્ત્રીય સંગીત અથવા સુગમસંગીતમાંથી કોઈપણ એક ગીતપ્રકાર તૈયાર કરવો.

➤ શાસ્ત્ર વિભાગ (રપ ગુણ)

યુનિટ-૧

- સંગીત એટલે શું? સંગીતની ઉત્પત્તિ અંગેના મંતવ્યોનો અભ્યાસ.
- રાગના લક્ષણો જેવા કે થાટ, જાતિ, વાદી, સંવાદી, અનુવાદી, ત્વવાદી, આસેહ, અવરોહ, પકડ, વર્જિતસ્વરની સામાન્ય સમજ.
- શ્રુતિ, સ્વર અને તેના પ્રકાર, સપ્તક અને તેના પ્રકાર, લય અને તેના પ્રકારની સામાન્ય સમજ.

યુનિટ-૨

- શાસ્ત્રીય સંગીત (ઉત્તર હિન્દુસ્તાની) ના ગીતપ્રકારો જેવાકે ખ્યાલ, દૂપદ, ઘમાર, હુમરી, તરાનાની સામાન્ય સમજ.
- તાલ,માત્રા,ખંડ,ઠેકા,ઠાહલય,તાલી,ખાલી,દુગુન,તિગુન,ચૌગુન,આપર્તન વગેરેની સામાન્ય સમજ.